

Arbetsbok Orange –facit

Hitta i Arena

1 Vad innehåller böckerna?

1 Journalisten, Filmaren, Författaren, Serietecknaren, Odödliga författare, Skådespelaren, Språkexperten, Att läsa och studera, Ordklasser, satsdelar och skrivregler.

2 Det är fyra böcker; Blå innehåller skrivregler, stavning, ordklasser, satsdelar och meningar.

3 Ej facit

4 Presentationer av texterna i antologierna, frågor och uppgifter till texterna, större temarbeten.

2 Var finns uppgiften?

1 I arbetsbok Blå

2 I temaböckerna

3 Hur man gör en tankekarta

4 Douglas Adams, Ray Bradbury, Aldous Huxley, Karin Boye, George Orwell, William Gibson, Jules Verne,

5 I en annan värld

6 Fredrik Lindström

7 I Faktabokens kapitel Serietecknaren.

8 I Temabok 2

9 Faktaboken och arbetsbok Gul.

Att läsa och studera

Inläring och läsning

1 Testa din inlärningsstil

Ej facit

2 Get för minnet

Ej facit

3 Använd kroppen för att minnas

Ej facit

4 Rappa din läxa

Ej facit

5 Nyckelord

Ej facit

6 Min arbetsplats

Ej facit

7 Så här ska du plugga

Ej facit

8 Lugnt eller livligt?

Ej facit

9 Min bästa lektion

Ej facit

10 Ett klassrum för alla

Ej facit

11 Vad var bäst

Ej facit

Olika sätt att läsa

12 Frågor till en text

1 I Sarajevo

2 Mamman var hemma och pappan var på sitt kontor.

3 Rädslan för skjutandet och rädslan för möss.

4 Omkring klockan 20.00.

5 De bor vid Vjecna.

6 Hon heter Neda

7 Många människor blev skadade, t.ex. Jaca, Jacas mamma, Selma, Nina och grannen Dado.

8 Nina dog.

9 Det är Zlatas morbror.

10 Hon skulle ha gått i femman.

13 Vilken lässtil använde du?

Förslag till lösning

1 Sökläsning

2 Sökläsning

3 Djupläsning

4 Sökläsning

5 Sökläsning

6 Sökläsning

7 Djupläsning

8 Sökläsning

9 Djupläsning

10 Djupläsning

14 Annons med svar

1 Jag kan köpa Öni. Enter Matrix, Jak, Grand Theft Auto: Vice city.

2 Jag kan köpa en vhs för 400 kronor och en Panasonic 28" för 450 kronor. Det finns också en tv-annons utan pris.

3 Det finns akustisk Yamaha med nylonsträngar, en Levingitarr med stålsträngar.

4 Den kostar 400.

* sökläsning

15 Hur blir vädret?

1 I norrland, stockholmsområdet och på Gotland.

2 Till Medelhavet.

3 Det blir regn och 0-5 grader varmt.

4 Det kommer att blåsa mest på västkusten.

5 Det blir varmast i Kairo.

6 ca 10 mm

7 I Kiruna

8 Det kan bli 6-10m/s.

9 Den går ner 00.15.

16 Gå på bio

1 ca 52% gick inte på bio.

2 15-25-åringarna går mest på bio.

3 Drygt 55% har gått på bio de senaste fyra veckorna.

4 65-79-åringarna går minst på bio.

17 Tabelluppgift

1 Gif Sundsvall

2 13

3 Gif Sundsvall

4 Umeå

5 Änglarna

6 De har spelat en match mer än Gif och Bollnäs.

7 Sund

18 Kinesiska äpplen och andra frukter

1 Förslag till lösning

Apelsiner, citroner och lime är de tre cirtusfrukter som används mest i Sverige och de har olika hållbarhet och användningsområdena. De importeras till Sverige från olika delar av världen.

2 Djupläsning

19 Med eller utan snabel?

1 Text C handlar om hur elefanter fick sin snabel.

2 Jag använde översiktsläsning.

20 Hajar du?

1 Invånarna fick sin mat genom att dyka och fiska i havet.

2 Kaiuleale

3 Kaiuleale och hans anhang bevakade grottan.

4 Han ramlade ur båten och åts upp av hajarna.

5 Fadern berättade om det i en dröm.

6 Han ropade åt dem att de var lata och inte kunde ta honom. Sedan kastade han ut en stor sten långt ut i havet för att lura bort hajarna från grottan.

7 De är vanliga i närheten av Hawaii, och simmar gärna i stora grupper.

8 Som unge är den tigerrandig.

9 Animalisk föda t.ex. fisk, hummer, sjöfågel, havssköldpadda, tumlare och krabbor.

10 Man hittade en mansarm i hajens mage, och när man kontrollerade fingeravtrycken förstod man vem han var och kunde lista ut vem som hade mördat honom.

* Djupläsning

21 När läser du på vilket sätt?

1 När jag ska hitta svar på en uppgift som bara kräver ett par ord eller en siffra, t.ex. ett telefonnummer, ett namn eller ett pris i en annons.

2 När jag ska ta reda på vad en text handlar om, baksidestexter, första sidan i en tidning.

3 När jag vill veta vad det verkligen handlar om t.ex. när jag läser en bok eller läser på något som jag har i läxa.

4 När jag inte kan vara helt säker på att det som jag läser är sant.

22 Änglavakt

Förslag till lösning

1 Ej facit

2 kostade livet, hade tur, i hög fart vinglade fram, orättvist, oskyldige, oaktsamme, lyckliga, änglavakt, mirakulöst, tappra försök, otroligt nog, lyckligtvis, mycket upprivna.

3 positiva

negativa

hade tur

kostade livet

oskyldige

i hög fart

lyckliga

vinglade fram

änglavakt

orättvist

mirakulöst

oaktsamme

tappra försök

mycket upprivna

otroligt nog

lyckligtvis

4 ej facit

5 ej facit

Att läsa instruktioner

23 På läger

Ej facit

24 Ask med lock

Ej facit

25 Ägg och socker

Förslag till lösning

Ta först fram alla ingredienser och redskap.

Smörj och bröa en sockerkaksform.

Sätt ugnen på 175°.

Smält 50 gr smör.

Knäck 2 ägg i en skål och häll i 2 deciliter socker. Vispa.

Häll i 3 deciliter mjöl och 2 teskedar bakpulver i smeten och blanda.

Tillsätt 1 deciliter mjölk i smeten.

Häll smeten i formen och grädda i 40 minuter.

Ta ut sockerkakan och stjälp upp den på ett galler.

26 Rena lakan

Förslag

Bilderna bör komma i denna ordning: 3, 4,1, 2.

1 Dra in täcket i det nya påslakanet.

2 Stick in händerna i de små öppningarna högst upp på sidorna på påslakanet.

3 Skaka ner påslakanet över täcket.

4 Lägg täcket med påslakanet på sängen.

27 Så här gör jag

Ej facit

Läsa och anteckna

28 Tankekarta

Ej facit

29 Mellanrubriker

Ej facit

30 Stolpar ur minnet

Ej facit

31 Vad är viktigast

Ej facit

32 Plugga med plan

Ej facit

33 Fusklapp

Ej facit

34 Hur antecknar du bäst?

Att söka fakta

35 Hjälp med fakta

Jag kan t.ex. använda bibliotek, uppslagsverk, läroböcker, Internet, tidningar...

36 Vad är rätt?

Man kan jämföra dem med varandra och se vem som har skrivit dem. Man kan också jämföra med flera andra källor.

37 Ord om indianer

Förslag till lösning

Maya, indianer, sydamerika,

38 Fakta om utvandrarerna

Förslag till lösning

Utvandring, emigranter, svenskamerikaner,

39 Söka fakta på Internet

Ej facit

40 Andras fakta

Ej facit

Böcker, uppslagsverk och tidningar

41 Bokfrågor

Ej facit

42 Var finns Argentina?

1 C

2 fHc, gHc

3

4 X

5 N

43 Fakta under F

1 historia

2 språkvetenskap

3 Bok- och biblioteksväsen (ska vara A i uppgiften)

4 Geografi

44 Att låna böcker

Ej facit

45 Fakta om *I taket...*

1 Johanna Thydell

2

3 Natur och Kultur

4 Det fattas en tärning

46 Vad vet du om Mikael Niemi

1 ej facit

2 Populärmusik från Vittula, Svålhålet, Mannen som dog som en lax..

3 ej facit

Ordkunskap

Olika ordlistor

1 Svenska Akademiens ordlista

1 centra

2 en

3 båda

4 exercis

5 det är ett vardaglig uttryck för att skicka e-post; verb

6 konprick, mikron, klassfest, prilla

7 båda

8 satt, suttit, sitter

2 Svensk handordbok

1 undan, upp

2 när man drar upp en stickning

3 slita ont

4 ljuga någon rätt upp i ansiktet, som en borstbindare, som en häst travar

5 av, för, i, in, ner, till, upp, ut

6 till

7 båda; om= vara rädd om, med + orden= tänka på vad man säger

8 vara underlägsen

9 flitigt verka för ett resultat, flirta, placera skjutvapen i lägen för att skjuta

10 anse= tycka; te tiden an= vänta och se

3 Synonymordlista

Förslag till lösning

1 vandra, spatsera, promenera, flanera, ströva, strosa, släntra

2 löpa, jaga, rusa, skynda iväg, hasta, ila, fly, spurta, jogga

3 inmundiga, stoppa i sig, förtära, konsumera, avnjuta, mumsa

4 skön, fager, grann, dejlig, täck, söt, vän, nätt, behaglig, praktfull

5 högrest, välvuxen, kraftig, muskulös, grov, bastant, ansenlig

6 bruklig, normal, rådande, allmän, sedvanlig, konventionell

7 ond, illvillig, led, stygg, gemen, nedrig, taskig, illasinnad, ovänlig

8 byggnad, slott, länga, villa, boning, stuga, fastighet, barack, palats

9 publikation, dagblad, blad, organ, nyhet, språkrör, avisa, kurir

10 bädd, läger, liggplats, sovplats, brits, koj, vagg, paulun

11 syssla med, förrätta, tjänstgöra, knoga, släpa, slita, jobba

12 leta, söka, genomsöka, speja, spana, kika, gräva, rota

13 munter, solig, upprymd, uppspelt, på gott humör, glättig, livad

4 Slangordlista, nyordlista

1 brorsan

2 polis

3 fest

4 tusenlapp, homosexuell

- 5 sticka, dra
- 6 tjafsa, bråka
- 7 bra, stark
- 8 slut
- 9 snygg tjej
- 10 kille, snubbe
- 11 te, dricka te, umgås
- 12 stjäla, kela
- 13 hand, okunnig person, polis
- 14 ta det lugnt
- 15 ta det lugnt

Hur hittar jag i en ordlista?

5 Ledord

Ej facit

6 Idrott från A till Ö

- 1 idrottsman
- 2 stort hopp i snowboard eller freestyle
- 3 spelare som spelar mitt på planen
- 4 utesluta
- 5 delsträcka
- 6 när man knuffas i basket
- 7 utgångsställning i fäktning
- 8 när man slår bollen direkt i hålet på första slaget i golf
- 9 när pucken slås över hela planen i hockey
- 10 när man startar i den ordning och med samma tidsmarginal som man kommit i mål i föregående tävling.
- 11 när den som ligger under gör mål/får poäng så att det blir lika
- 12 hög boll
- 13 ett simhopp
- 14 ta emot en boll med huvudet
- 15 när en spelare är på fel sida offlinelinjen när bollen/pucken slås
- 16 bana för fäktning eller backe i utförsåkning
- 17 position i amerikansk fotboll
- 18 det av boxningsmatch

19 ett hopp i konståkning

20 avslutning av set i tennis efter ställningen 6-6

21 starten i basket

22 en inomhusbana för cykling

23 österländsk träningsform

24 del av hockeyplan

25 när en utförsåkare åker ner för backen

26 när den som har vunnit springer runt arenan och tar emot publikens jubel

27 när man sätter ner foten för långt fram vid t.ex. längdhopp

Ta hjälp av ordlistan

7 Sjuka ord

F

M

E

A

B

C

D

J

K

H

L

G

I

8 Vad har du på dig?

fluga

anorak

rock

omlottkjol

plommonstop

korsett

cardigan

sandal

kostym

mamelucker

kavaj

sydväst

galosch

poncho

olle

9 Var bor en nepales?

män

kvinnor

argentinare

argentinska

brasilianare	brasilianska
chilenare	chilenska
dansk	danska
est (estländare)	estniska
fransman	fransyska
guatemalan	guatemalansk
holländare	holländska
italienare	italienska
japan	japanska
kines	kinesiska
laotier	laotiska
madagask	maagaskiska
österrikare	österrikiska

10 Hur ser en fönstersmyg ut?

gavel	burspråk	jordkällare
trapphus	kåta	altan
carport	dörrpost	lada
fönstersmyg	farstu	balkong
barack	parkett	skjul

11 Affärer och kontor

[Kan vi scanna in en ifylld ordfläta?](#)

12 Var finns orden?

Kök	verkstad	teater	kyrka
marsipan	mutter	dialog	biskop
tillbringare	borr	imitera	kapell
kapsyl	hyvel	regissör	diakon
karott	svarv	revy	mässa
kavring	packning	dramatisera	psalm
russin	skiftnyckel	scen	kräkla

13 Hitta rätt förklaring i litteraturen

Novell – kort skönlitterär berättelse

Roman – en längre skönlitterär berättelse

Robinsonad – öde-ö-berättelse

Folksaga – gammal berättelse med fantasifulla inslag

Sägen – berättelse som kan ha en sann bakgrund

Myt – gammal berättelse om gudar eller sagohjältar

Drama – skådespel

Lyrik – dikter

Epos – längre berättande dikt

Science fiction – berättelse som utspelas i framtiden

Fantasy – saglikt berättelse med ett uppdrag

Komedi – skådespel med lyckligt slut

Tragedi – skådespel med sorgligt slut

Fabel – berättelse med djur som huvudperson

Biografi – berättelse om en persons liv

14 Synonymer som beskriver människor

[Kan vi scanna in en ifylld ordfläta?](#)

Ta hjälp av sammanhanget

15 Förklara orden

1 överenskommelse

2 del, stycke

3 särbehandlas

4 länderna

5 så långt det är möjligt

6 som finns att nå

7 göra så att de finns

8 tillgångar –det man har

9 som gäller flera länder

10 som bara gäller landet

11 ifrån

12 med jämna mellanrum

13 önskemål

14 mänskligt

15 kalender där dagar och datum står

16 Vilket ord är rätt?

1 b

- 2 b
- 3 c
- 4 c
- 5 a
- 6 b
- 7 c
- 8 a
- 9 a
- 10 a

17 Rätt förklaring

- 1 rymde
- 2 blandning av ägg, mjöl och mjölk som vispats ihop
- 3 utan att något tar hand om den
- 4 framtid
- 5 tillfällen
- 6 dokument som visar vem du är
- 7 bandage
- 8 ett band som spelar före det stora bandet
- 9 militär avdelning

18 En brottslig historia?

- 1 häktas
- 2 försvarare
- 3 konspiration
- 4 agent
- 5 förhöret
- 6 fordrade
- 7 aktuellt
- 8 erhålla
- 9 begagnade
- 10 gassade

19 Rätt eller fel?

	Rätt	fel
1		x
2	x	

3	x	
4		x
5	x	
6	x	
7		x
8	x	
9		x
10		x
11		x
12		x
13	x	
14		x
15		x
16		x
17	x	
18		x
19		x
20	x	
21	x	
22	x	
23		x

20 Svåra ord

1 låg på

2 varje dag

3 mobbade

4 så mycket som möjligt

5 stekte

6 person som tror på en högre makt

7 brottsling

8 kväll

9 dagens arbete

10 trött

11 orkade

21 Vad betyder tidningsorden?

1 den korta inledningstexten

- 2 huvudtexten
- 3 överskriften
- 4 namnet längst ner som talar om vem som har skrivit artikeln
- 5 artikel om ett aktuellt (politiskt) ämne skriven av tidningens chefredaktör
- 6 kort tidningstext
- 7 tidningstext som berättar om en nyhet
- 8 tidningstext som berättar om ett intressant ämne eller person
- 9 bedömning av en bok, skiva, film eller liknande
- 10 tidningstext där man skriver om t.ex. vetenskap, historia, teknik...
- 11 text som skickats in av en läsare som vill berätta vad han/hon tycker
- 12 formgivningen
- 13 den som är ansvarig för avdelningen
- 14 där man berättar om något som man kan köpa

22 Ord om språk

- 1 texter
- 2 gammalt språk från främre Asien
- 3 från Egypten
- 4 förstånd
- 5 de delar i munnen som används för att tala
- 6 den största delen
- 7 en mindre del
- 8 urinvånare i Australien
- 9 sammanhängande landyta på jorden
- 10 grupper

23 Superstormar

- 1 antecknats
- 2 verkar
- 3 dåligt
- 4 var
- 5 byggnadssättet
- 6 omtänksamt
- 7 stillat
- 8 trots allt